

Ingen nytta med alltför överdriven neuropsykiatrisk diagnostik

man ha en anpassning av Helsingforsdeklarationen, som gör sådana försök acceptabla.

Det har enligt samma tidningsuppgift handlat om en i USA verksam forskare, Harry Heimlich, som velat injicera levande malariaparasiter på patienter med HIV. Då han inte fick tillstånd till detta i USA genomförde han försöken i Kina i stället. Den förändring av Helsingforsdeklarationen, som skulle göra sådana forskning möjlig, är att kravet på informerat samtycke från försökspersonerna skulle upphävas, om riskerna vid försöken var sådana att den som utförde dem ansåg att »the research involves only slight risk, (or) when the procedures to be used are customarily used in the practise of medicine without documentation of consent».

Den andra ändringen är ännu mera uppseendeväckande och hänför sig till kravet i Helsingforsdeklarationen att patienten i alla kliniska försök »should be assured of the best proven diagnostic and therapeutic method». Denna paragraf är förvisso i behov av förändring, så att en beprövad medicin ska kunna testas mot en ny, förhoppningsvis bättre sådan. Det har man ju ofta gjort, trots att man då faktiskt har handlat i strid med Helsingforsdeklarationens bokstav. Men den ändringen som förslås går långt utöver att tillgodose detta mycket rimliga önskemål.

Bakgrunden till förändringen tycks vara vissa försök finansierade från USA och utförda på HIV-positiva gravida kvinnor i Asien, som har inneburit att dessa kvinnor förvägrats standardbehandling med zidovudin, med motiveringen att de ändå inte, till följd av sin ekonomiska situation, skulle fått tillgång till någon bromsmedicin, om de inte ingått i försöket. För att göra sådana, djupt oetiska försök möjliga, skulle Helsingforsdeklarationen ges följande lydelse. Den skulle endast stadga att försökspersonen »will not be denied access to the best proven diagnostic, prophylactic or therapeutic method that would otherwise be available to him or her».

Torbjörn Tännsjö
Professor i praktisk filosofi,
Göteborg

Varken jag eller Eric Taylor »förkastar» ADHD som diagnosbegrepp, vilket Björn Kadesjö och Christina Kadesjö menar att jag hävdar. (Läs gärna om mitt inlägg i Läkartidningen). Däremot ifrågasätts nyttan med en alltför överdriven neuropsykiatrisk diagnostik. Kärnpunkten i min kritik är att sensitiviteten är för hög och specificiteten för låg, synpunkter från facklitteratur och ej från »massmedier».

I Sverige ställs neuropsykiatriska diagnoser på vidlyftiga och situationsbundna symtom, subjektiva omdömen och bristfälligt validerade kriterier. Avvikelse från genomsnittet får bestämma utfallet. Var gränsen normalt/icke normalt (cut off) går bestämmer »experten» efter eget omdöme eller efter vad som anses opportunt i rådande politiska klimat. För tillfället tycks en avvikelse på minus 1,5–2 SD (standardavvikelse) på normalfördelningskurvan vara en populär gräns för medicinsk

diagnos. Förfaringssättet är – milt uttryckt – godtyckligt och etiskt tvivelaktigt.

Professorerna M Rutter och E Taylor skriver [se referens 2 i tidigare inlägg, LT 17/99]: »Hyperactivity has a continuous distribution in the population», »Most soft neurological signs represent immaturity.» »The enormous variation in different parts of the world can scarcely be paralleled in the rest of modern medicine.» »Until a definition is agreed, no estimate will be useful.» »There are few behaviours that are pathognomonic of braindamage. Hyperactive behaviour is not one of them.».

Björn Kadesjö finner en kritisk granskning av en omfattande neuropsykiatrisk diagnostik av skolbarn »negativ» och »pessimistisk». Negativ och pessimistisk för vem? Knappast för eleven.

Leif Elinder
Skolläkare, Uppsala

LÄKARTIDNINGEN

www.lakartidningen.se

Endast på Internet

Dagbok
Kongresser
Nyttiga länkar
Månadens fallbeskrivning
Veckans nöt
Samspråk kolleger emellan – utan att redaktionen lägger sig!
Prislistor för annonsering på Internet och i Läkartidningen
Och mer skall det bli!

Fulltext på Internet

Ansvarsnämndsärenden
Debatt
Disputation
Ledare
Läkemedelsnytt
Meddelanden
Medicinhistorisk paus
Medicinsk kommentar
Nya tjänster
Stipendier
Skvaller